

1. Kezdőének

2. Köszöntelek Benneteket Húsvét vigíliáján, közösségi Húsvétunkon: **Az Úr legyen veletek!**

Vírrasztunk és ünnepelünk... Bevezetőként egy párbeszéd:

- Ti bokrosok mit ünnepeltek Húsvétkor?
- Miért kérdezed?
- Hát ti nem hisztek a feltámadásban!
- Ki mondta ezt?
- Ne viccelj, ezt mindenki tudja!

Ezen a Húsvéton szeretném bizonyítani, hogy a Bokorban mindenki hisz Jézus föltámadásában. Különben nem is lennének bokrosok!

3. Mindenekelőtt nézzünk magunkba és **bánjuk meg bűneinket!** ... Irgalmazzon nekünk...

4. **Ének:** Kyrie...

5. **Imádkozzunk!** Istenünk, életünkben ismerjük a fekete gyász és az önfeledt öröm perceit, óráit, napjait. Tudjuk, nehéz eljutnunk a gyászból az örvendezésbe, de add meg nekünk, hogy a Te Jézusod halálának szomorúságától eljuthassunk az igazi feltámadás öröméig, aki élsz és szeretsz...

6. **Evangélium:** Jn 20,1-10

7. Állt-e valaki közületek egy ember akasztófája mellett? Nem hiszem. De mindenki állt már a temetőben a sírnál, melybe olyan valakit temettek, aki közel állt a szívéhez: egy anya, vagy apa, egy gyermek... Könnyen elgondolható, mit érezhetett Jézus keresztjénél az anya, és a jó barát. Azt is elgondolhatjuk, amiről olvastunk, hogyan mentek a sírhoz a Jézust követő asszonyok, majd a félelmükben elmenekült tanítványok. Mi történt ott? Akkor és azután? És nekünk mi közünk ehhez?

1) Meghalt a remény

Megjelent a színen egy ember, egy vándorprédikátor, aki lázba hozott egy egész országot. Olyan Istenről beszélt, aki csak szeretni tud. Olyan világot hirdetett, ahol mindenki megosztja másikkal a kenyerét, mindenki segít a rászorulón. Olyan világot hirdetett, ahol nincs verekedés, nincs elnyomás, gyilkolás. A szegények, kicsinyek és elnyomottak tömegei özönlöttek utána. És hittek neki! Hittek ebben az Országban. Hittek a földön valósuló Isten országában.

Hittek mindaddig, amíg a gazdagság, hatalom és erőszak emberei észbe nem kaptak. Nem kellett csak egy-két év és a szelíd prófétát, örült fantasztának és veszélyes lázadónak minősítve üldözni kezdték. Végül még az elnyomott ország vezetői Kaifás főpappal és az elnöki tanács elnökével az élen, összefogtak a megszálló római hatalom vezetőjével, Pilátussal, és ezt az embert eretnekként és politikai bűnösneként, lázadóként halálra ítélték és megölték, a közbűntényesek halálnemét szabva kis rá: a kereszthalált. A nép pedig csalatkozva a reményében, a gyilkosok mellé állt: halált kiáltott rá!

És ez az ember, a názáreti Jézus meghalt. Jegyezzük meg, a mezítlábas, szegény, szolga és szelíd Jézus meghalt.

2) *Éled a remény*

A keresztfán alatt, mint tudjuk, csak az anya, egy rokon asszony és egy szeretett férfi és egy szeretett női tanítvány állott. A többiek félelmükben elmenekültek, elbujdostak. De a következő napokban éled a remény.

Az érzékeny női lélek nem nyugszik bele a tragédiába. Az ő Jézusuk nem halhat meg!

Még az éj leple alatt odalopakodnak a sírhoz. Fiatalemberek (angyalok?) előzték meg őket. Csak a halotti leplet találják.

Aztán a tanítványok is mozdulnak, Péter és János. Az emmauszi úton két tanítvány értesül az üres sírról. Majd az utolsó vacsora termében már tízen összegyűlnek.

Visszatér a remény. Jézus szelleme újraéled bennük, köztük. És ez a valaki, a mezítlábas vándor, a szegény, a szolga, a szelíd Jézus, a maga örömhírével.

3) *Győz Jézus Lelke*

Az ő Jézusuk, Mesterük azt ígérte, hogy elküldi nekik az ő Lelkét.

A személyes és közös élmények kézzel foghatóvá teszik, hogy az Isten Ország prófétája nem halt meg. Itt van köztük. A pünkösdi tűz magával ragadja őket, és kilépnek az ellenséges világba, és beszélnek az élő Jézusról, aki arra küldte őket, hogy egybeszeressék az egész világot.

Létrejönnek Jeruzsálemben, Galileában, majd a diaszpórában (szórványban), és magában a világ fővárosában, Rómában is a „nazírím” csoportok, a názáreti Jézus közösségei.

És őket nem állíthatja meg a hatalom tébolya sem. Hitet tesznek az élő Jézusról az oroszlánok előtt is. A föld alá szorulva, a temetők katakombáiban ott él bennük Jézus szelleme, a mezítlábas, a szegény, a szolga és üldözött Jézus Lelke.

4) *Új feltámadás*

Aki volt már üldözött, akiknek a hatalom pribékjeivel szembe kellett nézniük, azok tudják, hogy nem jó üldözöttnek lenni. Jó lenne megbékülni, kompromisszumot kötni. Inkább élni, mint halni Jézusért!

Beindul egy új feltámadás.

Leegyszerűsítve és nevesítve is a folyamatot már az örömhír továbbadásának szóbeli szerkesztőinél láthatjuk, hogy **Máté** apostol és evangélista a zsidó

vallással próbálja pacifikálni a Jézust, mondván a názáreti Jézusban teljesedtek be a próféták messiási jövendölései.

Lukács a maga evangélium szerkesztésében már egy új szereplőnek gondolatvilágát képviseli, hogy a római birodalom népei számára közvetítse a Jézust.

Az új szereplő, a tarzusi Saulból lett **Pál**, aki magán kinyilatkoztatására hivatkozva a népek (pogányok) apostola lesz. Függetlenül magától Jézus személyes baráti körétől, létrehozza a zsidó vallási alapokon a maga kereszténységét, megváltás teóriáját: Ez a Jézus a halálával, saját vére árán megváltotta a világot, kiengesztelve Istent (Jahwét) Ádám és Éva, és minden ember bűnéért.

Az idős **János**, a „szeretett tanítvány” még ennél is továbbment, kiindulva a zsidó filozófus, Philo Logosz tanából. Jézust, az Istenből kiáradó demiurgoszként (társteremtőként) írja le evangéliuma prologusában.

Az első századok **apostoli atyái** pedig a páli és jánosi alapokon óriási szellemi bravúrokat hajtván végre tovább viszik a krisztológiát (krisztustant). A vita arról folyik, hogyan fia Jézus az Atyának; hogyan testesült meg a fiú egy szűz méhében; lehet-e Jézus a földi születése előtt az Atyaisten természetes fia; egy az Isten vagy külön három személy; Jézus a második isteni személy ember vagy Isten, vagy mindkettő? A teológiai és filozófiai hitviták oda fajultak, hogy a 4. századra két táborra szakad a Jézusra hivatkozók vallási tábor, az ún. **homoiusios és homousios** és képviselőire. Madách Imre „Ember tragédiájából” ismert véres vita lényege: Jézus Istenhez hasonló, vagy maga is Isten (hasonló lényegű, vagy egylényegű)?

Mit ad Isten?! Ezt a vitát a **niceai zsinat** (325) dönti el, mégpedig Nagy Konstantin római császár elnökletével megszavazzák a zsinati atyák a **homousiost**, vagyis azt, hogy Jézus a második isteni személy, aki egylényegű az Atyával.

Hogy ki volt ez a **Nagy Konstantin**, jól tudjuk. Még csak keresztény sem volt (halála előtt ugyan megkeresztelkedett - vagy sem), de jó politikusként felmérte, hogy a pogány római vallás templomai üresek; a császár, aki mint császár, eleve az Isten fia, jó szövetségest találhat az egész birodalmat akkor behálózó keresztény közösségekben. Álmában még fényes jelet is kapott az égen, a császárságért folytatott háborúja közben. Az égen, a Napban egy kereszt ragyogott, alatta a felirat: „In hoc signo vinces!” („Ebben a jelben győzni fogsz!”). És csapatai keresztény jelvényekkel (labarum), a vetélytárs Maxentius elleni csatában a Milviszi hídnál győztek (312). Konstantin a keresztény püspökökkel szövetséget kötve 313-ban rendeletet adott ki (milánói ediktum), melyben a keresztények üldözését betiltotta, a püspököknek vagyont biztosított, a régi templomok mellé újakat építtetett, és ezzel elérkezett a Jézus nevét viselő vallás diadala, feltámadása.

A mezítlábas, szegény, szolga és szelíd Jézus pedig a következő századokban csak itt-ott bukkant elő, követőit pedig a „trón és az oltár” szövetsége eretneknek és államellenes bűnözőknek nyilvánítva máglyára küldte vagy csak kiközösítette.

--- Mit ünnepeltek ti bokrosok Húsvétkor? A válaszom: Jézus feltámadását. Azt, hogy Jézus szelleme, Lelke ebben a kicsiny országban, és két évezred után is feltámadt és él bennünk. Ünnepeljük, hogy a történelemben azokhoz a kevesekhez tartozunk, akik a gazdagság, hatalom és az erőszak világával szemben a jézusi osztozás, szolgálat és erőszakmentesség szentháromságát hirdetjük, és ha gyatrán is, de éljük. Örömünk és büszkeségünk, hogy az igazi, a mezítlábas, szegény, szolga és szelíd Jézus követői lehetünk, és az ő szellemét, lelkét közvetíthetjük, bizonyítva, hogy Jézus él, tovább él a történelemben, és az Isten Ország álma elpusztíthatatlan!

[Kovács László elmélkedése
elhangzott 2016. március 26-án, a Bokorportán.]